



D. O. M.
DE HYDRO THORACE
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA.

I.

A VIRIS ab institutis descissere , rationis leges abjicere , corpus saginare non nutrire , ex quo , suis obcæcati cupiditatibus , mortales cœperunt , ignota hætenùs & invisâ morborum cohors terris incubuit ,

Semotique priùs tarda necessitas

Lethi corripuit gradum (1).

Quæ verò fors exitiosa altiores in hoc seculo egit radices ;

(1) Horat. Lib. 1. Qdc III.

A.

indè morbi acutissimi , apoplexia , pleuritis , febres malignæ , putridæ ; indè affectus melancholici , arthritici , hysterici , &c. , quibus præcavendis imò & sanandis vix valet ars salutifera.

Varios autem inter morbos , quibus obnoxium est corpus humanum , nullus ferè tum cognitu , tum curatu difficilior est , quàm *Hydro - Thorax* , sive *pētoris hydrops*. Sæpè&piùs clinicorum aciem effugit , vim medicaminum eludit , irritisque omnibus artis conatibus , ægros miserè opprimit. Undè plures scriptores , infelici experientiâ edocti , hunc morbum lethalem esse , pleno ore conclamant , & ægros nequidem remediis fatigandos volunt. Nos autem aliorum stabili fiduciâ præditorum vestigia secuti , hujus morbi notitiam & medelam tradere confidenter fuscipimus. Sed de hydrope tantum pētoris solliciti , speciatim à neotericis *Hydro-Thoracis* nomine insignito [1] , hydropem pericardii , mediastinique , necnon pulmonum hydatides consultò prætermittimus , ne plura complectentes , muneri suscepto jam jam graviori impares esse videamur. Thoracis anatomia primùm exponenda in genere.

I I.

Thoracis generalis descriptio.

PARS trunci corporis inter collum & Diaphragma sita , *thorax* dicitur , sive *venter medius*. Pars ejus posterior nominatur *dorsum* ; anterior , *pētus* , & laterales , simpliciter *latera*. Ex illis partibus aliæ sunt continentes , aliæ contentæ , & illarum rursus aliæ communes , aliæ propriæ : Illæ , cuticula , cutis , membrana adiposa & pinguedo : Hæ , mammæ , musculi , cartilagines & ossa , quibus interiùs membrana simplex , densa , extùs cincta cellulosa telâ , *pleura* vocata , ubique adnata est. Pe-

(1) Vid. Sauv. Nosol. — Car. Pison. &c.

ritonæo durior , maximè ad dorsum , anteriùs mollior , sensu proprio destituitur. Claudit thoracem inferiùs Diaphragma , illiusque cavitatem ab abdominis cavitate distinguit.

Thorax formâ oblongus est , at multò magis in parte posteriori , propter situm obliquum Diaphragmatis , ibidem longè submissioris : undè in universum conum truncatum refert. Est equidem thorax in homine brevior , quàm in multis quadrupedibus , quibus pronè incedentibus , & plerùmque gulosis , ventriculus & intestina multùm distenta , liberum pulmonum motum impedirent , nisi spatium , per quod hi extendi possunt , foret nonnihil longiùs. In homine autem tale non est timendum periculum ; quia naturaliter non debent in illo ita distendi viscera , eaque distenta recedunt naturali suâ gravitate à pulmonibus : rarò enim eum situm obtinet homo , quo viscera non pendeant aliquo modo versùs inferiora.

Apud plosque homines , thorax exteriùs latissimus est in parte superiori , propter scapulas , & claviculas utrimque appositas. Cavitas autem ibidem angustior est , fitque paulatim versùs abdomen latior. Posterior & exteriùs ferè planus est thorax , anterior & præcipuè lateraliter convexus , parte posteriori concavus , propter bases vertebrarum dorsalium , ibidem introrsùm eminentes.

Quatuor in cavitates præcipuas thoracem dividit pleura ; unam ex utrâque parte amplam , licèt inæqualem , pulmoni dextro sinistroque recipiendis aptam. Inter has , ex tenuis illius membranæ duplicaturâ , nascitur mediastinum , sive intervallum sacci dextri sinistrique ; supernè latiùs , thymum continet , glandulas conglobatas , adipem , vasa. Inferiùs iidem sacci divergendo à se invicem recedunt , mediamque in omni dimensione relinquunt cavitatem , quæ saccos separat , & pericardium

efformat cor continens. Corpori vertebrarum insidet quantum cavum triangulare, telâ cellulosâ, aortâ, venâ azigos, œsophago occupatum. Hoc dici potest *posterius mediastinum*. Triangulares productiones utriusque laminæ mediastini faciunt ligamenta pulmonis, unum utrimque. Cavitates quæ pulmones continent nusquam inter se communicant, & potest dextra aperiri, ejusque pulmo destrui, sinistrâ illæsâ. Hisce in cavitatibus jugiter fit humidi exhalatio, utque valeat sanitas, perpetua etiam fieri debet exhalati resorptio. Exhalatum enim si remaneat, aut liquor alius quilibet effusus, serosi vel alterius humoris hæc collectio, *hydrops* dicitur, de quo nunc agendum.

I I I.

Hydro-Thoracis differentia & species.

A duobus verbis græcis, nempe *ὕδωρ* id est *aqua*, & *θώραξ*, sive *pectus*, deducitur *Hydro-Thorax*, & aquæ collectio in quâdam pectoris cavitate definitur, præcipuè verò inter pulmones & pleuram, ut jam superiùs adnotavimus.

Varia plurimis ab auctoribus statuuntur *Hydro-Thoracis* species, nempe simplex, sive vulgaris (1), *Hydro-Thorax* ab omento (2), chylosus (3), *Hydro-Thorax* feбри succedens (4), *Hydatidosus* (5), *Hydro-Thorax* mediasti-

(1) Car. Pison de morbis à colluvie serosâ, *Hydrops-Thoracis*, pag. 215.

(2) Rhod. obs. 24. cent. 2.

(3) Willis-cap. 13. de *Hydrope pectoris*, tom. II. p. 153.

(4) Varnier, *Journal de Méd.* Oct. 1757. pag. 261.

(5) Car. Pison, *Hydatides pulmonis*, pag. 226. obs. 53. *Lælium* à fonte consult. 8.

ni (1), pleuræ (2), Hydrocardia sive pericardii Hydrops (3), Hydro-Thorax tandem à scabie reperlussâ (4).

I V.

Hydro-Thoracis complicationes.

VARIÆ sunt etiam hujus morbi cum aliis complicationes. Sic cum Hydrope ascitâ (5), cum empyemate (6), à quo tamen signis peculiaribus potest distingui, sæpè complicationes habet Hydro-Thorax. Sic facillimè perturbatur asthmâ, præcipuè asthmâ pneumatico à Willis designato, sive cum à pectore sibilo. Socias adhuc sæpè habet Hydro-Thorax, anasarcam, & leucophlegmatiam, quæ alias hydropis species procreant. Frequentior fit hydrocardiæ, sive pericardii hydropis cum Hydro-Thorace complicatio (7), quàm cum vel mediastini vel pleuræ hydrope. Quibusdam phænomenis nonnunquàm

(1) Riviere, cent. 1. obs. 60. Columb. Anat. Lib. II. cap. 3. Bouillet diff. 1758.

(2) Fred. Hoffman, cap. 14. de Hyd. De Bergeron, Dissert. de Hydrope Pectoris. Haller, Opuscul. Pathol. pag. 25.

(3) Zacut. Lusit. cent. III. obs. 19. Vieussens, Traité du cœur. Senac, idem, tom. II. pag. 361. Bouillet, Dissert. 1758.

(4) Morgagni Epist. 14. Storke, act. nat. curios. item. 5. obs. 47.

(5) Journal de Méd. tom. IX. pag. 330.

(6) Idem tom. XVIII. p. 451.

(7) Idem tom. XI. pag. 421.

adnotatur (1) Hydro-Thorax , quæ indicationes contrarias offerunt , quod à genere complicationis oritur.

V.

Hydro-Thoracis causa.

INTER Hydro-Thoracis causas annumerandæ obstructions ; vasorum pulmonis ingurgitatio , scirrhusiætes. Quidquid generatim pulmonis textum relaxat & debilitat , exercitia nimirum vel immoderata , vel nimis assidua , pectoris hydropem producit , propter fibrarum tonum perditum , & inde feri effusionem. Hydro-Thoracis causæ adhuc assignantur , subita & improvisa scabiei percussio , arthriticorum dolorum inopinata intermissio , ulcerum inveteratorum promprior desiccatio , fonticulorum denique non præparatus finis. Hoc verò mirum , quod pedum œdematosam tumefactionem , si quocumque modo dissipare tentetur , anxietas quædam , dyspnosæa , pectoris anhelitus superveniant , & paulò post Hydro-Thorax ; eundem producere potest vulneris citior coalitio (2). Pleuritidj , & pleurimonix non rarò etiam succedit Hydro-Thorax , sicut & morbis acutis.

V I.

Hydro-Thoracis Diagnofis.

ANTEQUAM ad curandum morbum quemcumque se accingat artis Professor , necesse est ut certam ejusdem instituat diagno-

(1) Journal de Méd. tom. VII. pag. 533.

2) Vid. Act. Edimburg. tom. II. pag. 324.

sim. Hoc verò arduum plerumque , impossibile nonnunquàm fatemur in Hydrope pectoris. Quonam enim criterio , tanquam face præeunte , quibus signis ductus Chirurgus , Hydro-Thoracis existentiam & sedem assignare possit , valdè dubium. Hydropem pectoris à pericardii hydrope vel ab alio discernere , *hoc opus , hic labor est*. Non datur tunc , ut in ascitâ pectoris intumescencia , quâ congesti fluidi moles tactui respondeat. Denegatis igitur signis quibus latentem morbum sensibus detegere daretur , varia illius , in omnibus ferè illo truci morbo laborantibus , perpendenda sunt phænomena vel symptomata , ut ex illorum seriâ meditatione hostis insidias benè calleat Chirurgus , & quibus atmis debellandus simul cognoscat.

Hæc verò præcipua sunt symptomata , ex quorum concursu in propatulum venit Hydrops pectoris , ea nimirum quæ huncce morbum ut plurimum stipari testantur auctores , sollicitâ ægrorum observatione accuratâque cadaverum sectione edocti.

Primò quidem respiratio difficilis , eoque magis premens , quò magis ingravescit morbus , ita ut in unum vel in alterum latus decubitus ægro sit impossibilis , ultimisque vitæ diebus , pronâ cervice spirare penè suffocatus cogatur. Tussi deinde laboratur molestâ , sæpissimè siccâ , aliquandò tamen cum sputis materiæ catharrali similibus ; his addantur faucium exasperatio & siccitas , sitis ingens , nulloque potu sedanda , pulsus digito explorante parvus , celer , frequens ac humilis , sæpè sæpiùs inæqualis & intermittens. Pallent adhuc ora : languent oculi , urinæ parca emittitur ; scrotum inferioraque tumore œdematoso afficiuntur : nonnunquàm resolutio unius alteriusve brachii accedit. Eâ denique suffocatione , ineunte somno , corripitur æger , quâ brevi oppressus jaceret , nisi è lecto derepentè surgens , auram liberiores captaret avidus. Hæ tamen in spirando difficultas & crebritas procedente die remittuntur.

Hoc ultimum signum Hydro-Thoracis pathognomonicum pronuntiat Carolus Pifo. *Quod signum*, inquit (1), *cùm ratio mihi diſclaverit, tùm experientia in omnibus comprobavit.* Idem teſtatur Riverius (2), Muſitanus (3), & Morgagni (4), aliiſque mul- ti & quidem optimi auctores. Hoc tamen deficere ſignum rarum non eſt. Inter octo quas memorat historias Piſo, in tribus dun- taxat hancce ſpirandi difficultatem legere eſt. Eſi illam inter certa criteria referat, hujus aliorumque auctoritati nimium ſer- viens Jacobus Vicarius (5) *ob iſtud imprimis ſignum jurare ſe poſſe credebat inſallibiliter ægrum Hydrope pectoris laborare: attamen in mortui qui hâc difficultate laboraverat cadavere, ne drach- mam unam aque aut ſeri invenit, & numquàm ſatis laudabundâ ingenuitate mirabundus, exclamavit: quàm fallacia ſunt ſubinde ſigna diagnôſtica!*

Ex omnibus autem allegatis de Hydro-Thorace ſignis, nullum ferè certius dari poteſt, quàm aquarum fluctuatio, quando ſivè ab ægro, ſivè à Chirurgo, perſentiri poteſt. Aure enim propè pectus admotâ, ſtrepitus quidam aliquoties diſtinguitur, ab ægri agitatione plus minùſve ſenſibus obvius. Hanc ſuccuſſio- nem, thoracis Hydropis certum protulit ſignum Hippocrates, quando inquit (6): *ſi multo tempore, aurè ad latera adhibitâ, audire tentaveris, ebullit intùs velut acetum....* quanta & qualis- cumque ſit Divi Hippocratis ſcriptis debita reverentia, nullus ab

(1) Loco jam citato.

(2) Prax. Med. lib. 7. cap. 6.

(3) Trutin. Med. lib. 4. cap. 3.

(4) Epiſt. XVI. tit. 9. 11. 25. & ſeq.

(5) Morgagni de ſed. & cauſ. morb.

(6) De affect. intern. de morbis. lib. II.

illius ævo Artis Professor hunc sonum auribus pectore appo-
sitis percepit, unde vel rarum admodum, vel sensibus im-
pervium, illud signum affirmare non dubitandum. Paucis
tamen abhinc annis, Clar. Medicus *Awenbrugger*, in Vin-
debonæ Nosocomio Imperiali Practicus, Dissertationem publi-
cam fecit de mediis cognoscendi per pectoris succussionem;
an in eâ cavitate colligatur aqua, vel non. *Quò obtusior est*,
inquit (1), *sonus à pectore elisus, eò certior est hydropis*
existentia.

Quæcumque verò hæc sint, pro certo habeatur certam tunc
tantummodò esse Hydrothoracis diagnosim, si varias hydro-
picorum historias à Medicis oculatis & fide dignis recensitas
attentè quis perlegerit, diversaque symptomata pro diversis
ægroris, diversis etiam pro morbi temporibus, accuratè
pensitaverit atque inter se contulerit, si ex consociatis illis om-
nibus & singulis symptomatibus, ex illorum eximio connu-
bio, tutissimum eruere potuerit morbi indieium, vel saltem
minùs dubiam conjiciendi rationem. Sed frustra sæpè sæpiùs
hoc speratur, siquidem tantâ symptomatum catervâ obrutus
æger, vitæ limites jam attingit, miserumque ab orci faucibus
eripere vix tunc valent ars & natura.

V I I.

Hydro-Thoracis Prognosis.

INDE concludere fas est ferè semper lethalem esse hydro-
thoracem; nam plerumque moriuntur ægri, 1°. quandò aqua

(1) Hæc dissertatio locum invenit in *tractatu de pectoris morbis*, Auc-
tore Cl. *Roziere de la Chassagne*, Paris, apud Humaire.

fluviali similis evacuatur; quæ in vaporem soluta, nullum vel minimum relinquit sedimentum. Tunc enim brevissimo tempore tumescit abdomen, exteriorque leucophlegmatia augetur: 2°. quando foetidum exhalant odorem aquæ: 3°. si filamenta in aquis natantia deprehendantur, quod partium suppurationem & deliquescentiam denotat: 4°. si, febris cum horripilatione adveniat: 5°. si urinæ sint rubræ, lateritii coloris, & parcæ; 6°. si jam antiquior sit morbi gradus; 7°. si cum ascitâ vel alio pari morbo complicationes habeat. Quid plura? Centum vix sufficiant horæ, si omnes aggrediamur enumerare casus, in quibus lethalis vel saltem maximè periculosus habendus est pectoris hydrops (1). Undè promissorum vanitatem in hoc morbo sæpè sæpius luget artis professor, ægrotantis lecto assidue incumbens.

Exhausti tamen stagnantis in pectore feri exempla passim leguntur (2). Juvenile corpus, suis gaudens viribus, visceribus sanis, organis integris, à subitò depluente colluvie serosâ, post morbum acutum, liberari posse, imò liberatum fuisse experientiâ constat. Tentamina ergo prudenter in auxilium vocata, vel desperatâ ægri conditione, non rejiciat Chirurgus, quia, quandò certa imminet perniciēs, *satiùs est anceps experiri remedium quàm nullum.*

V I I I.

Hydro-thoracis curatio.

UT hydrops quilibet sanetur, duo medenti incumbunt

(1) Vid. Act. Acad. Reg. Scient. 1703, p. 170.

Vid Biblioth. choisie de Med. tom. XV.

(2) Vid. Journal de Med. tom. IX, XVIII, XXXII, LX, &c.

absolvenda , 1°. serum collectum foràs eliminare , 2°. novam, si possit, feri collectionem impedire. Priori adimplendæ indicationi apud therapeutæ præceptores non desunt medicamenta interna , omnibus pariter in hydropibus commendata , aperientia nempè , diuretica , purgantia , inter potentiora præfertim hydragoga, quin & vomitum cientia, sudorem moventia , & alia ejusdem generis plurima (1). Sub primis hydro-thoracis temporibus , integris viribus, quædam spes elucescit ut serum stagnans his remediis evacuetur. his verò non diutius immorandum esse ubique & meritò commendant melioris notæ Practici, ne debilitatis ægris, pulmonibusque maceratis & in putridum tabum jam diffluentibus, ex paracenthesi seriùs celebratâ nulla percipi possit utilitas (2).

Consentientibus omnibus de parùm efficaci in hydro-thorace remediorum internorum virtute , nonne vel minimam in rebus Chirurgicis sagacitatem sibi vindicaret, qui pectoris hydropem adesse benè conscius , de paracenthesi celebrandâ anceps hæreret, quâ suspensâ, res ægri in pejus ruunt, quâ omisâ, penitùs evertuntur. Numquid satiùs est aliquo remedio etiam ancipiti certam mortem redimere ? Felici cum successu hydro-

(1) De horum & aliorum medicamentorum usu & administratione consulantur libri Medici , in quibus horum formulæ secundùm artem traduntur.

(2) In diario Medico. tom. LII , p. 326. Legitur peculiaris observatio Clar. Medici *de Fos*, de pectoris hydrope interno cantharidum usu sanato. Addit observationis auctor earundem usum tum internum, tum externum, pro excellentissimo in eodem casu remedio, à celeb. Doct. *Petit*, proponi,

thoracis paracenthesim institutam fuisse testantur observationes plurimæ (1).

Pluribus in locis aquas è pectore educendas commendat Hyppocrates, cujus tanti valet in praxi auctoritas. Hic costarum terebrationem jubet ut per foramen aqua exire valeat. Illic regulas & præcepta tradit, ut felici cum successu celebretur; in *prognosticis* tandem ea narrat, ex quorum observatione, num bona, num mala futura sit præfagiri potest. Ad pectoris paracenthesim velut ad sacram salutis anchoram incunctanter ergo deveniendum est, statim atque præsens cognoscitur hydro-thorax; eductis aquis, alia remedia superiùs enumerata & sapienter adhibita facilè curationem absolvere possunt, modò tamen hydrops totius machinæ corruentis non sit comes & argumentum. Ex dictis & ex multiplici tum veterum tum recentiorum experienciâ, illius asserti veritas sat superque comprobatur, nempe quòd ex unâ parte omnes illi ægri, quorum non evacuatum fuit pectus, ineluctabili fato occubuerint, dùm ex alterâ parte plurimi ex iis, quibus perforatum est pectus, servati fuerint. Operationis sedes & methodus describendæ nunc supersunt.

I X.

Pectoris Paracenthesis.

PRIMUM observandum, antequam ferrum pectori admo-

(1) Vid. Med. diarium, tom. XVIII, p. 454. Biblioth. Med. t. XV, p. 478, 484. Lanz. Oper. tom. III, p. 601. Act. Acad. Reg. Chir. tom. II, p. 545.

Obs. Med. par Duval, p. 254.

veatur, num adhuc valeant ægri vires : nam si deficient, abesse vix potest, quin vel sub ipsam operationem vel statim post eandem expiret æger. Simili prorsus modò res sese habebit, si sudor frigidus, alvi solutio, partium internarum erosio atque corruptio, morbum desperatum & propinquam ferè mortem significant. Operationis institutione abstinendum tunc, ne, qui propter noxæ gravitatem servari haud potuit, cum Chirurgiæ dedecore, & Chirurgi culpâ interiisse videatur.

Duo præsertim ante operationem attendenda, 1°. in quonam pectoris latere aquæ collectioprehendatur, 2°. quænam præcipuè pectoris pars perforari debeat. Quò facilius atque certiùs cognoscatur in quonam pectoris latere materia perniciofa delitescat, considerandum quàm diligentissimè est, annotante celeb. Heistero (1), in quonam latere inflammationem atque dolores æger antea senserit, deinde ubinam gravitas quædam cum fluctuatione fuerit animadversa, tum in quodnam latus cubare commodiùs patiens possit. In hoc ipso vitium delitescere solet : nam in latere sano decumbere nequeunt ægri, quia suffocationis periculum imminet. Tumor etiam plerumque aliqualis, externo œdemate complicatus, latus afflictum demonstrat.

Explorato jam latere affecto, punctiōis locus statuendus, de quâ re dissentiant inter se auctores. Clar. *Sharp* doctâ & certâ *Marchettis* experiētiâ confirmatus, aperturam fieri docet (2) à sternō & dorsi spinâ æquè remotam, inter sextam & septimam costam. *Boerrhavius* è contrâ, & ejus commen-

(1) Inst. Chir. p. II. Sect. IV. cap. CVIII.

(2) Traité des Oper. de Chir. p. 254. Recherches critiq. p. 295.

tator Doct. *Wanſwieten* pectus pertundi volunt (1) inter secundam & tertiam costam veram inferiorem. Pro costâ verâ spuriam designare voluisse hos auctores suspicatur Heisterus, si quidem omnes Practici consentiunt locum illum nimis altum esse, ut serum collectum certè evacuetur. Etenim sublimior pectoris pars si perfoditur, fieri vix potest, ut materia serosa in infimo pectore collecta commodè ejiciatur. Contrà verò si inferiùs punctio infligitur, periculum est ne septum transversum, quippè costis inferioribus adnatum, præsertim in dextro latere, propter hepar hic valdè propinquum, lædatur. Similiter ubi pars spinæ dorsi propior perforatur, difficilior longè atque magis anceps operatio est. Neque enim crassi tantùm musculi dorsi extensores pertundendi hîc essent: sed maximè etiam metuendum veniret, ne arteriæ vel venæ intercostales, ut pote sulcis costarum propè hanc regionem nondùm protectæ, simul aperiantur. Optimum ergo & tutissimum est, annotante & suadente Heistero, operationem sic instituere, ut in sinistro latere inter secundam & tertiam spuriam costam, in dextro verò latere tertiam inter & quartam costam spuriam, ab infimâ numerando, eo loco foramen fiat, qui palmâ circiter, aut quinque vel in majoribus hominibus sex digitis latis à spinâ dorsi atque ab infimo scapulæ angulo disjungitur.

Fatendum tamen hunc operationis locum sæpè sæpiùs inventu esse difficillimum, si non impossibile, præsertim quandò tegumentorum communium maxima adest tumefactio, ut jam observavit celeb. *Morand* (2). Quoquidem in casu validâ

(1) Aphor. pract. n°. 303.

(2) Totius pollicis spissitudinem in hoc casu habebat cutis tumefactio, undè costas non solum numerare, sed etiam distinguere impossibile erat.

extremi digiti compressione partes tumefactæ deprimendæ , & in loco depressionis, inter costas instrumentum propellendum.

Certo operationis loco designato, æger in lecto sedeat ; corpus ejus pronum anteriùs inclinetur & ministris stabiliatur, ut ipsæ costæ in dorso paulò latiùs deducantur, & spatium pro aperturâ faciendâ & humore ejiciendo amplietur. Duæ sunt operandæ methodi , vel enim inciditur primò scalpello cutis , & postea acu perforatur pectus, vel cum carne atque pleurâ cutis simul externa per admotum triangularem acum uno eodemque ictu perrumpitur. Hæc operandi methodus ab optimis Chirurgis anteponitur.

Acus igitur triangularis eademque tubulo inclusa , gallicè *Troicar* dicta , eò usque in cutem & carnes impellitur , donec in pectus hanc penetrasse advertatur. Tunc extrahitur acus , tubulusque relinquitur , per cujus foramen exeunt humores in pectore collecti , quamdiu scilicet ægri vires id permittunt. Simul atque enim animi deliquium imminet vel materiæ noxiæ sufficientem copiam profluxisse intelligitur , extrahatur tubulus in foramen insertus, & linamentum aliquod molle vulnei imponatur. Filo aut funiculo circà pectus deligetur & emplastris quàm exactissimè firmetur. Insuper splenium aliquod crassum applicetur , fasciaque illa adhibeatur quam *mantile cum scapulari* Chirurgi vocant.

Pectoris paracenthesis de novo sæpe repetenda : Empyematis operationem postea etiam celebrandam esse plerumque evenit. Quæcumque verò sint , in pectoris hydrope, ut suffocationis periculum discutiatur , celebretur semper ejusdem paracenthesis, quam utilem & proficuum certæ & indubiæ proclamant observationes, quam verò lucusque timidiores Chirurgi nimis neglexerunt.

*HANC DISSERTATIONEM, Deo juvante & Praside M. PETRO
SUE, secundo, antiquo Collegii Præposito & nunc Quæstore,
antiquo Scholarum Prælicarum Anatomiae & Chirurgiae Pro-
fessore, Regiae Academiae Chirurgiae Consiliario, & pro com-
mercio extraneo Secretario, in generali Parisiensi Præfecturâ
Chirurgo ordinario, necnon Academiarum MonsPELLIENSIS,
ROTHOMAGENSIS, DIVIONIENSIS, LUGDUNENSIS, BURDIGALENSIS &
AURELIANENSIS Socio; tueri conabitur GUILLELMUS BURARD,
DIVIONÆUS, in almâ Universitate Parisiensi præclaræ Artium
Facultatis Magister, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ
in Universitate Remensi Doctor, Dissertationis Auctor.*

*Die Sabbati 4^a. mensis Junii, anno R. S. H. 1785, à
sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,*

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,

IT

MAGISTERII LAUREA.



*Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cythareâ.*

M. DCC. LXXXV.